YTTRANDE

2016-11-22

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Ds 2016:37

Departementspromemorian Åldersbedömning tidigare i asylprocessen

(Ds 2016:37)

Inledning

Rörelsen *#vistårinteut Ekerö* består av professionella och frivilliga som möter ensamkommande unga i våra uppdrag, förordnande och anställningar. Vi vill yttra oss om departementspromemorian *Åldersbedömning tidigare i asylprocessen (Ds 2016:37).*

Postivt:

Förslaget rymmer positiva skrivningar, till exempel att åldersbedömning blir möjlig att överklaga separat och att barn, även om de saknar identitetshandlingar, kan ses som barn (7.1, s. 35).

Vi är däremot djupt oroliga över och kritiska över följande:

Migrationsverket kan ta beslut om ålder för personer som i registreringssamtalet uppger att de är ensamkommande unga men som enligt tjänstemän på Migrationsverket ses som *uppenbart* äldre än 18 år. Dessa personers ålder räknas inte som ändrad och beslutet kan därmed inte överklagas. Det är en risk för godtyckliga bedömningar.

Förfaringssättet ger ett stort mått av rättsosäkerhet genom att:

- Det till stora delar bygger på föreställningar att det går att se på en person hur gammal den är alternativt att det finns genetiska särdrag som kännetecknar den sökandes härkomst i kombination med kulturellt betingade drag. Vår erfarenhet är att det kan råda mycket delade meningar om vad som är "uppenbart".

- De barn som uppfattas som uppenbart äldre än vad de egentligen är inte kommer att inkluderas i barnrättsperspektivet och därmed kommer att förnekas de rättigheter som alla andra barn har. De riskerar då att bli utnyttjade på olika sätt (se till exempel 32-36 och 38 §§ i Barnkonventionen), både i Sverige och vid eventuell utvisning. Detta är något som skrivningarna är till för att hindra men som istället motverkar sitt eget syfte.
- Barn som uppfattas som uppenbart äldre än 18 år inte kommer att kunna överklaga beslutet separat. Det innebär att ett allt för stort ansvar läggs på den enskilda tjänstemannen att fatta rätt beslut vid tillfället, ett beslut som kan innebära fara för barnets liv. Även för tjänstemännen är överklagande en extra säkerhet.
- Tidiga åldersbedömningar utan utredning kan ge utrymme för systematiska åldersuppskrivningar av minderåriga barn till vuxna vid registreringen - kanske för att spara tid och pengar. I praktiken skulle det kunna innebära att vissa barn ställs utanför det mottagande och asylbedömning som barn har rätt till.

Vi motsätter oss dessa skrivningarna i lagändringarna. Vi menar att rättsosäkerheten ökar kraftigt för ensamkommande unga asylsökande som *är barn* men som enligt Migrationsverket uppenbart är äldre än 18 år.

Vi ser följdverkningar av dagens godtyckliga åldersbedömningar slår hårt mot barn. Utöver verkan i asylprocessen påverkar bedömningarna socialtjänstens insatser, god mans uppdrag, boende och lokala ideella insatser som görs för inkludering av unga. Därför är behovet av en rättssäker ny lagstiftning, i linje med Barnkonventionen, av stor vikt.

För #vistårinteut Ekerö,

Stefan Pettersson
god man

Kaggeholmsvägen 26
178 54 Ekerö

stefan.pettersson@lumano.se
0733-12 55 55